

Provinciale Waterstaat van Groningen

Nr.

GRONINGEN, 24/ Februari 1950.

BIJLAGEN { terug -
                  { nieuw 1 begrotingsstaat.

Bericht op -

PROVINCIALE PLANNINGSGISCHE DIENST IN GRONINGEN	
No. 289	1950
doss. -07.526	

ONDERWERP: Windwatermolen
waterschap Hooilandspolder.

Zoals reeds op de vergadering van de Molencommissie van 16 September 1949 is besproken, kan op behoud van nevenvermelde molen alleen worden aangedrongen, indien het herstel ervan zich zover uitstrekt, dat de in deze molen aanwezige pompen vervangen worden door een vijzelinstallatie.

Alleen na laatstbedoelde, uitgebreide verbetering ten opzichte van de bestaande toestand is van deze energiebron het volle nut te verwachten en is het uit dien hoofde gerechtvaardigd voor de subsidie-aanvragen het gebruikelijke maximum percentage van de nodige verbeterings- en herstellingskosten (en later van de onderhoudskosten) voor te stellen.

Op de kosten van de verbetering en herstelling heeft betrekking bijgaande begroting, die opgemaakt is door de heer J. Wiertsema en die sluit op een bedrag van rond f. 17.000,-.

Met deze raming als zodanig kan ik mij wel verenigen.

Ik merk echter op, dat voor het opbrengen van genoemd bedrag belangrijke offers nodig zijn, zowel van overheidszijde als van het waterschap.

Weliswaar is de uitgaaf van het waterschap zelf, ad. circe

AAN:

DE HEER SECRETARIS VAN DE
PROVINCIALE MOLENCOMMISSIE

Ir. J. DIEPERINK,
Provinciehuis,
GRONINGEN.

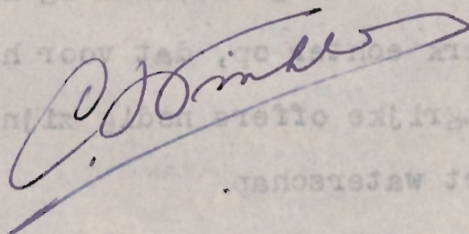
Typ.M.

50% van f. 17.000,- = f. 8.500,-, voor de betrokken polder nog wel rendabel te achten - aangenomen, dat de helft van het aantal maaluren in het vervolg uitsluitend door de windkracht zal kunnen worden overgenomen (hetgeen een exploitatiebesparing ten aanzien van het motorgemaal inhoudt) en de bediening en onderhoud van de molen weinig extra financiële offers van het waterschap vraagt -, doch het is m.i. de vraag, of het de kosten wel waard moet worden geacht hoge subsidie-bedragen (niet alleen voor het herstel en de verbetering, maar ook voor het toekomstige onderhoud) door de betreffende overheidsinstanties te doen besteden aan één object, alleen ter dekking van het risico van een eventueel ontstaan van een brandstoffschaarste in tijden van oorlog, e.d.

De Commissie dient zich m.i. nader te beraden over de vraag, of het - zoals in het onderhavige geval - niet doeltreffender en beter economisch verantwoord zal zijn dergelijke hoge subsidie-bedragen voor één object uit te smeren over meerdere, andere windwatermolens van ongeveer gelijke waterstaatkundige en landschappelijke waarde, waarbij de herstellings- of verbeteringswerken minder omvangrijk zijn.

DE INGENIEUR VAN DE
PROVINCIALE WATERSTAAT:

DE HERR SECRETARIS VAN DE
PROVINCIALE WATERSTAAT
I. J. DEBRIJNE
Provinciebestuur
Groningen

BIJLAGE.

Globale raming van kosten wijziging van de
windwatermolen van de Hooilandspolder te
Slochteren.

Opruiming van de pompen met funderingen o.a.	f. 2.000,-
Nieuwe vijzelbak en uitloopbak, valschoot, krooshek o.a.	" 6.500,-
Stalen vijzel met voor en achterlager en breedflensbalk	" 5.000,-
Nieuw spilrad, schroefrad en bonkelaar	" 1.500,-
Verlenging van de koningspil met nieuwe dons balk	" 275,-
IJzerwerken	" 125,-
Eerste raming voor herstel 1948 f. 1.500,- nu	<u>" 2.000,-</u>
	f.17.400,-

Specificatie: Kamwielen.

123 Aziijnhouten kammen bewerkt	à f. 3,60	f. 369,-
Armen, plóien en beleggen	1.5 m ³ à "250,-	" 375,-
Arbeidslonen		" 400,-
Bonkelaar		" 300,-
Stellen van de kamwielen met kielhout o.a.		<u>" 56,-</u>
		f. 1.500,-

N. B.

Het bedrag van de opbrengst van de afbraak, dat op deze begroting in mindering gebracht zou moeten worden, is zeer moeilijk te taxeren, maar zal vermoedelijk bovengenoemde ramingsom niet in belangrijke mate doen verminderen.

Er ware voor deze wijze van herstel een rond bedrag van f.17.000,- aan te houden.

Globale Rentabiliteitsberekening van de windwatermolen van het waterschap Hooilandspolder.

Omschrijving	Kostenbemaling uitsluitend met olie-gemaal.		Kosten gecombineerde bemaling oliege-maal + windwatermolen.			Opmerking.
	per jaar	per jaar	motor		wind	
	per jaar	per jaar	per jaar	per jaar	per jaar	
herstel molen					f.17.000,-	Rijk 33% of f.5600,- Prov.10% of f.1700,- Gem. 10% of f.1700,-
subsidie					9.000,-	tezamen: f.9.000,-
ten laste van waterschap					f. 8.000,-	f. 540,- annuïteit bij lening voor 20 jaar à 3%.
Bediening loon molenaar soc.lasten	+ 30%	f.359,50 + f.120,50		f.359,50 f.120,50		volgens verklaring voorzitter waterschap bedient molenaar ook voor deze jaarwedde de windmolen. In de toekomst zal een nieuwe molenaar/machinist vermoedelijk een hoger salaris verlangen, maar deze verhoging drukt dan niet specifiek op de windmolen. Tegen die tijd kan de lening v.d. herstelkosten bovendien afgelost zijn, zodat er dan zonder be-zwaar extra gelden besteed kunnen worden aan de bediening van de windmolen.
onderhoud & exploitatie		f.1230,- (1) +	bij helft van het aantal maaluren	f.615,- +	aannemende dat de helft van het overtollige water met de wind wordt uitgeslagen.	f.500,- (2) + De eerste jaren na de restauratie vermoedelijk veel minder.
af subsidie op exploitatie van de windmolen.		f.1710,-		f.1095,-	Rijk 75% Prov. 10% 85%	aannemende dat de max. subsidie (75%) kan worden verkregen op grond van de nog in voorbereiding zijnde Wet Bescherming Waterstaatswerken oorlogstijd.
		-		-	van f.500,- =	f. 425,-
		<u>f.1710,-</u>		f.1095,-		f. 615,-
					<u>f.1710,-</u>	<u>Conclusie:</u> de bemaling met de windmolen be-hoeft derhalve voor het waterschap niet onvoor-deliger te zijn dan bij uitsluitend mechanische bemaling, indien op nevenvermelde subsidiebe-dragen kan worden gerekend.

(1) kosten van exploitatie en onderhoud van het gemaal van het waterschap de Hooilandspolder

dienstjaar	aan	
1945/1946	onderhoud, stookolie en smeerolie	f.1.664,56
1946/1947	"	f.1.198,52
1947/1948	"	f.1.146,15
1948/1949	"	f. 910,46
over de 4 laatste jaren tezamen:		f.4.919,69
per jaar gemiddeld		f.1.229,92
of rond		<u>f.1.230,-/jaar.</u>

N.B. Nevenstaande bedragen zijn ontleend aan de boekhouding van de waterschappen Hooilandspolder en de Groote Polder, in berusting bij de secreta-rie-boekhouder J.H. Jager te Slochteren.

(2) De windmolen van de Hooilandspolder is de laatste jaren niet meer onderhouden. Als vergelijkend object is genomen de goed onderhouden windmolen van het waterschap de Groote Polder

dienstjaar		
1937/1938	vernieuwing 2 houten vijzels en vijzelbakken (incl. voor gemaal)	f. 2.225,-
	in de oorlogsjaren bijna geen uitgaven aan onderhoud windmolen	-
1944/1945	onderhoud (w.o. verfwerk, rietafdekking vernieuwen, vervangen houten onderdelen, vet, e.d.) en brandverzekering (f.35,25 premie per jaar)	f. 205,40
1945/1946	"	f. 90,70
1946/1947	"	f. 169,-
1947/1948	"	f. 202,65
1948/1949	"	f. 804,04
1949/1950	"	f. 1356,85
tezamen over de laatste 6 jaren :		f.2.828,64
per jaar gemiddeld		f. 471,44
of rond		<u>f. 500,-</u>

te rekenen voor de Hooilandspolder-molen.